

כלכליסט

בלעדי לכלכליסט

עוקפת את חיפה כימיקלים: כיל החלה לייבא אמוניה

חברת הכימיקלים מצאה פתרון זמני למצוקת האמוניה במשק: יבוא חומר הגלם שמאוחסן במכלים ייעודיים. כיל קיבלה את האישור ליבוא מהמשרד להגנת הסביבה; בתוך כך, המדינה ביקשה אתמול מביהמ"ש העליון לדחות את מועד ריקון מכל האמוניה בחיפה

ליאור גוטמן 27.07.17 06:42

חברת כימיקלים לישראל (כיל) שבשליטת עידן עופר מצאה לאחרונה פתרון למצוקת האמוניה שהמשק נקלע אליה באמצעות יבוא עצמאי של חומר הגלם שמאוחסן במכלים ייעודיים (איזוטנקים), כך נודע ל"כלכליסט".

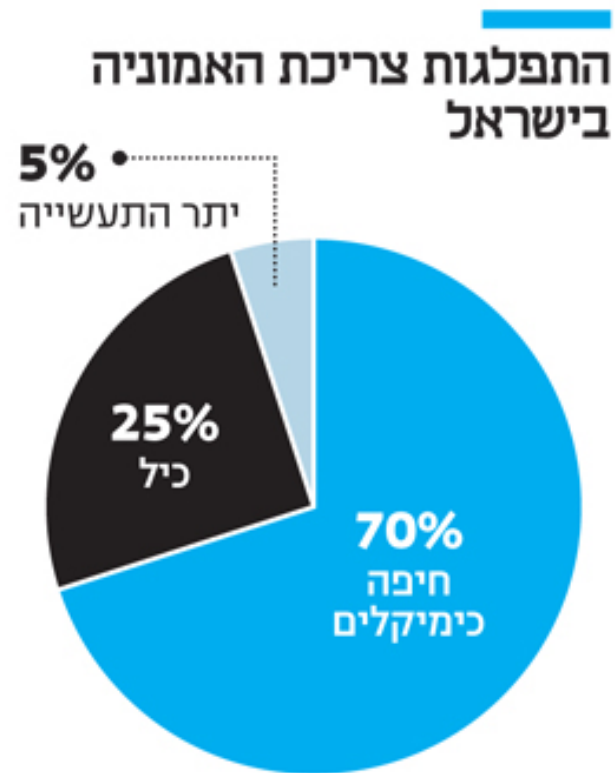
קראו עוד בכלכליסט:

- [מבקר המדינה בודק את התנהלות המשרד להגנת הסביבה בתקופת עמיר פרץ](#)
- [חמשת הכשלים של מכרז האמוניה](#)
- [מכרז המדונה: "שישג לפלילים בוטחול המדונה כפרשת מכל האמוניה"](#)

מבין חמרי הגלם היחידים בישראל, אמוניה היא חומר יסודי ביותר לייצור כימיקלים

בית המשפט העליון קבע שיש לסגור את מכל האמוניה של חברת חיפה כימיקלים בחיפה עד סוף החודש. כתוצאה מכך, אספקת האמוניה למשק בחודשים האחרונים נעצרה בצורה חלקית עד מלאה.

אחת הלקוחות העיקריות של המכל היא כיל שהשתמשה ב-25% מהאמוניה שהוחזקה בו. כיל משתמשת באמוניה כדי לייצר מוצרים שונים, כולל האשלגן שאותו היא מוכרת בחזרה לחיפה כימיקלים שמשתמשת בו כדי לייצר דשנים שמיוצאים לחו"ל.

לפי ההערכות במשק, שאותן כיל לא מאשרת ולא מכחישה, כשפרץ המשבר סביב מכל האמוניה בחיפה, כיל שמרה כמה מאות טונות של אמוניה כרזרבה, אך כשהרזרבה החלה להיגמר החברה דרשה, וגם קיבלה, מהמשרד להגנת הסביבה היתר ליבוא אמוניה באיזוטנקים. כיל מסרה בתגובה כי "החברה קיבלה היתר מהמשרד להגנת הסביבה ליבוא אמוניה באיזוטנקים ביולי. ההיתר ניתן באישורו המלא של פיקוד העורף ובכפוף להוראותיו. מדובר במענה חלקי בלבד לצורכי האמוניה".

מהמשרד להגנת הסביבה נמסר כי
 "ההיתר ליבוא אמוניה באיזוטנקים ניתן

ביולי. ההיתר ניתן עבור שימושי אמוניה שאינם ייצור דשנים. כמו כן, קיימת מגבלה שנתית ויומית על כמות ואיסור על אחסון איזוטנקים". בכך מתכוון המשרד להגנת הסביבה לתקנות המחמירות שגיבשו המועצה הלאומית לכלכלה יחד עם פיקוד העורף ומשרדי הממשלה השונים, שלפיהן יש לאחסן את האמוניה בבונקרים ייעודיים כדי להרחיקה מהציבור משום שמדובר בחומר רעיל. אלא שעדויות שהגיעו לידי "כלכליסט" מעלות חשש שכיל מאחסנת חלק מהאמוניה באוויר הפתוח ובסביבת עובדים, מעשה שלכאורה עומד בניגוד לתקנות. מכיל נמסר כי "המכלים ריקים ועל כן אין צורך לאחסן אותם בבונקר".

לעניין זה מסר המשרד להגנת הסביבה כי "על פריקה של אמוניה לתוך מכל אחסון להתבצע בתוך ארבע שעות. דרישות אלה כוללות גם את דרישות פיקוד העורף. מאחר שאין אחסון, אין דרישות למיגון (בונקרים). עבירות על תנאי היתר הרעלים הן עבירות פליליות בהתאם לחוק החומרים המסוכנים. בהתאם לחוק זה ניתן להטיל עיצומים כספיים בגין אי-עמידה בתנאי היתר הרעלים". באשר לעדויות על אחסנה לקויה אמרו במשרד כי "לא ניתן לדעת אם מדובר באיזוטנקים ריקים או מלאים. המשרד מקיים סיורי פיקוח כדי לבחון את העמידה בתנאי ההיתר".

זאב אלקין, השר להגנת הסביבה

צילום: אלכס קולומויסקי

בתוך כך, המדינה הגישה אתמול לבית המשפט העליון בקשה לדחות את מועד ריקון מכל האמוניה. המדינה מבקשת לקבוע כי היעד המקורי שנקבע - 31 ביולי - יהפוך להיות רק מועד ריקון המכל עד לקו המשאבות. ממועד זה ועד לסוף השנה יתבצע אידוי מבוקר של החומר.

לכאורה מדובר בפעם השנייה שבה המשרד להגנת הסביבה מאמץ את עמדת חיפה כימיקלים בנוגע למשבר האמוניה. הפעם הראשונה התרחשה כשחיפה כימיקלים ביקשה לייבא אמוניה באוניות קטנות כפתרון זמני למשבר - בקשה שהפכה לעמדה הרשמית של המדינה.